



**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**
Φιλοσοφική Σχολή
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**Β20 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ,
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ, ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

Φιλοσοφική Σχολή, Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Πανεπιστημιούπολη
Ζωγράφου, Τ.Κ. 15703, Τηλ. 2107277961, Fax 2107277315, email: secr@eds.uoa.gr

Περιεχόμενα

Κανονισμός Σπουδών	3
Κανονισμός Διδακτικής Άσκησης	11
Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης	17
Κανονισμός Κινητικότητας	23
Κανονισμός Εκπόνησης Εργασιών	26
Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	26
Έγγραφο Έγκρισης	28

Κανονισμός Σπουδών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

(όπως εγκρίθηκε από την Συνέλευση του Τμήματος στις 24/11/2021)

Α) Εισαγωγή – θεμελίωση της ακαδημαϊκής φυσιογνωμίας του Προγράμματος

1. Ακαδημαϊκή παράδοση

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του τμήματος, εντός Μαΐου εκάστου έτους συγκαλείται η (τακτική) Συνέλευση του Τμήματος, για να συζητηθεί και να αποφασιστεί ο προγραμματισμός της λειτουργίας του τμήματος κατά την εκάστοτε επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, με αντικείμενο στην ημερήσια διάταξη το «πρόγραμμα σπουδών» και τις «αναθέσεις διδασκαλίας μαθημάτων», εντός του προγράμματος σπουδών του οικείου τμήματος, ή των άλλων όμορων τμημάτων της Φιλοσοφικής, με τα οποία διαμοιράζονται μαθήματα, στη βάση της εκατέρωθεν παροχής γνωστικών αντικειμένων που οδηγούν στην πρόσκτηση της «παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας» και στην κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων ΠΕ-02 (φιλολόγων)¹.

Οι αναθέσεις γίνονται με βάση το γνωστικό αντικείμενο εκάστου διδάσκοντος, συνυπολογίζοντας το περιεχόμενο των μαθημάτων, τις ανάγκες του οικείου τμήματος, ή/και των άλλων τμημάτων της Φιλοσοφικής.

Καθώς το Τμήμα «Παιδαγωγικό Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» (ΠαιΤΔΕ) προέρχεται από την κατάτμηση του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (Ν. 4589/2019, αρ. 16) και ειδικότερα αποτελεί μετασχηματισμό του Τομέα Παιδαγωγικής του ΦΠΨ σε αυτόνομο τμήμα (Ν. 4589/2019, αρ. 16, παρ. 4), το πρόγραμμα σπουδών του νέου τμήματος θεμελιώνεται αφενός στην ακαδημαϊκή φυσιογνωμία που ιστορικά καλλιεργήθηκε και αναπτύχθηκε στον Τομέα Παιδαγωγικής του ΦΠΨ και αφετέρου στα γνωστικά αντικείμενα των μελών ΔΕΠ του ΠαιΤΔΕ, όπως κατανεμήθηκαν (από τον Ν. 4589/2019, άρθρο 16, παράγραφοι 4 και 9). Αυτό σημαίνει ότι τόσο η ενασχόληση, η έρευνα και η διδασκαλία, όσο και τα ιδιαίτερα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ του Τμήματος έχουν άμεση σχέση με την εκπαίδευση και τα πολυσύνθετα εκπαιδευτικά ζητήματα. Η σύνθεση των μελών του νέου Τμήματος (ως συνέχεια του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ), θεραπεύει μια πλειάδα ερευνητικών τομέων στο χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης, με έμφαση στη δευτεροβάθμια και τη δια βίου εκπαίδευση. Συνεπώς, το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ΠαιΔΕ, εκτείνεται σε ένα σχετικό εύρος αντικειμένων, τα οποία αναφέρονται στην εκπαίδευση.

Κατά τη συγκρότηση του Προγράμματος και του Οδηγού Σπουδών του προπτυχιακού κύκλου ελήφθησαν υπόψη τόσο η ανάγκη ουσιαστικής θεμελίωσης και επέκτασης του Τμήματος στο χώρο των σπουδών πάνω στην εκπαίδευση (educational studies) (κυρίως τη δευτεροβάθμια και τη δια βίου), όσο και οι διεθνείς εξελίξεις στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο και το

¹ Βλ. Νόμος 4589/2019, άρθρο 16, παράγραφος 5.

συγκείμενο που τις προσδιορίζει (4IR, κοινωνίες της γνώσης και της πληροφορίας, μετασχηματισμός του ρόλου των εκπαιδευτικών, ψηφιακός γραμματισμός, ευρύτερες μετασχηματιστικές τάσεις στην κοινωνία, αύξηση αναγκών σε παροχή εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προτάσεων σε ειδικούς πληθυσμούς). Αυτή είναι η (διπλής κατεύθυνσης) μεταβλητή που προσδιορίζει έκτοτε τις αρχές στις οποίες θεμελιώνεται κάθε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, εφόσον το Τμήμα επιδιώκει να βρίσκεται εντός του γίνεσθαι των εκπαιδευτικών ζητημάτων, με τα παιδαγωγικής φύσης ερωτήματα (παιδαγωγικές σχέσεις, εκπαιδευτικό πλαίσιο, ψυχοκοινωνικό πλαίσιο, εφηβεία, πολυπρόσωπη διδασκαλία, πρόσβαση στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, πολλαπλότητα και πολυπλοκότητα των ταυτοτήτων, ειδική παιδαγωγική, κτλ), συμμετέχοντας συνάμα και στην ευρύτερη συζήτηση για τον θεσμικό και δομικό ρόλο της εκπαίδευσης στις μετασχηματιζόμενες κοινωνίες.

Επίσης, οι αποχωρήσεις μελών ΔΕΠ (λόγω συνταξιοδότησης, μετακίνησης, κτλ) ή η ένταξη νέων μελών ΔΕΠ στο Τμήμα, αποτελούν μεταβλητή που καθορίζει τις γενικότερες ρυθμίσεις -και τις επιλογές- του Προγράμματος και του Οδηγού Σπουδών, συνεπώς και το είδος/πλήθος των μαθημάτων που κατά περίπτωση προσφέρονται.

Ωστόσο, είναι προφανές ότι με βάση τη νομοθετική ρύθμιση για τον τρόπο διορισμού νέων μελών ΔΕΠ, το Τμήμα εξαρτάται αποκλειστικά από Υπουργείο Παιδείας, το οποίο αποφασίζει και κατανέμει αριθμητικά τις θέσεις στα ΑΕΙ και δευτερευόντως εξαρτάται από τις Αρχές του ΕΚΠΑ που διενεργούν την εσωτερική κατανομή των διανεμηθέντων από το Υπουργείο θέσεων.

2. Επιστημονικό Πεδίο – Σκοπός Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα του ΠαιΤΔΕ έχει ως σκοπό την εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση των μελλοντικών εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την παροχή εκπαιδευτικού έργου σε αυτή τη βαθμίδα. Ακόμα, μεριμνά για την κατάρτισή τους στην παροχή εκπαιδευτικού έργου και σε προγράμματα της συνεχόμενης (δια βίου) εκπαίδευσης.

Για το λόγο αυτό το Τμήμα ΠαιΔΕ έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα σπουδών το οποίο εκκινεί από τις θεμελιώσεις των εκπαιδευτικών σπουδών και στη συνέχεια εκτείνεται σε πιο ειδικά μαθήματα, που καθιστούν τον μελλοντικό απόφοιτο ικανό να διαχειριστεί τόσο μια σχολική αίθουσα, όσο και να μπορεί ενισχύσει τον εκπαιδευόμενό του, προσφέροντάς του δεξιότητες πέρα από τις τυπικές και δεδομένες φιλολογικές γνώσεις. Συνάμα, μέσω των εξειδικευμένων μαθημάτων που προσλαμβάνει από τα όμορα Τμήματα της Φιλοσοφικής, το Τμήμα ΠαιΔΕ καταρτίζει τους φοιτητές του σε αντικείμενα που αφορούν στο καθαυτό φιλολογικό διδακτικό έργο. Το ΠαιΤΔΕ, επομένως, «κατασκευάζει» τον «πολυδύναμο» εκπαιδευτικό-φιλόλογο, τον εκπαιδευτικό που είναι ικανός να ενταχθεί σε μια εκπαιδευτική μονάδα, είτε της τυπικής, είτε άλλων μορφών εκπαίδευσης για να παράσχει και αμιγώς φιλολογικό εκπαιδευτικό έργο, αλλά και γενικότερο παιδαγωγικό-συμβουλευτικό έργο, στοχεύοντας στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη τους.

Συνεπώς, τόσο για ιστορικούς λόγους (το ΠαιΤΔΕ ως συνέχεια του Τομέα Παιδαγωγικής του ΦΠΨ), όσο και γιατί το ίδιο το πρόγραμμα του ΠαιΤΔΕ το επιβάλλει, στο χορηγούμενο Πτυχίο είναι ad hoc ενσωματωμένη η «Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια» (βλ. Ν. 2525/1997, άρθρο 6, παράγραφος 4 και Ν. 4589/2019). Συνάμα, προσφέροντας το ΠαιΤΔΕ συγκεκριμένα μαθήματα στα όμορα Τμήματα της Φιλοσοφικής, ή σε Τμήματα άλλων Σχολών του ΕΚΠΑ,

δίνει τη δυνατότητα να ενσωματώσουν κι εκείνα την «Επάρκεια» στο χορηγούμενο πτυχίο τους.

3. Διδακτικό προσωπικό που υλοποιεί το Πρόγραμμα

Το διδακτικό προσωπικό που υλοποιεί το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αποτελείται από 3 κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος

β) μέλη ΕΔΙΠ του Τμήματος (προσφέροντας είτε αυτοδύναμο διδακτικό έργο, είτε με συνεπικουρία σε μέλος ΔΕΠ)

γ) μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής

Στην περίπτωση που κάποιο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος χρειαστεί να απουσιάσει λόγω αδείας για ένα εξάμηνο, ή ολόκληρο το ακαδημαϊκό έτος, εφόσον έχει αιτηθεί εγκαίρως (πριν τη λήξη του προηγούμενου της άδειας ακαδημαϊκού έτους), το Τμήμα διερευνά αρχικά την πιθανότητα αντικατάστασης του διδάσκοντος από άλλο μέλος ΔΕΠ, ή ΕΔΙΠ του Τμήματος, με συναφές γνωστικό αντικείμενο.

Διαφορετικά, εάν δεν προκύπτει συνάφεια των αντικειμένων μεταξύ των μελών του Τμήματος, αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος η προκήρυξη για πρόσληψη έκτακτου προσωπικού (μέσω ΕΣΠΑ), το οποίο θα καλύψει την προσωρινή απουσία του διδάσκοντος, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ακώλυτη υλοποίηση του προγράμματος. Εφόσον το εν απουσία μέλος ΔΕΠ καλύπτει (και) προσφερόμενο σε άλλα Τμήματα μάθημα, το έκτακτο προσωπικό, που θα προσληφθεί, αναλαμβάνει και την παροχή διδακτικού έργου στα άλλα Τμήματα.

Το όνομα του διδάσκοντος κάθε μαθήματος εμφανίζεται στον Οδηγό Σπουδών, δίπλα στο μάθημα, καθώς και στο Πρόγραμμα μαθημάτων εκάστου έτους. Εάν υπάρχει, λόγω αδείας, αντικατάσταση του τακτικού διδάσκοντος ενός αντικειμένου είτε από μέλος ΕΔΙΠ του Τμήματος, είτε από έκτακτο προσωπικό (ΕΣΠΑ), υπάρχει σαφής αναφορά στον Οδηγό Σπουδών και στο Πρόγραμμα για την αντικατάσταση αυτή, καθώς και το όνομα του αντικαταστάτη.

Στην περίπτωση που ένα μάθημα δεν μπορεί να προσφερθεί σε κάποιο εξάμηνο, εφόσον υπάρχει αιτιολογημένη από το καθ' ύλην αρμόδιο μέλος ΔΕΠ και εγκεκριμένη από τη Συνέλευση του Τμήματος αναφορά, αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών και στο Πρόγραμμα μαθημάτων των εξαμήνων ότι το «μάθημα δεν προφέρεται» για το συγκεκριμένο εξάμηνο. Η απόφαση για τη μη-προσφορά κάποιου μαθήματος στο εκάστοτε επόμενο ακαδημαϊκό έτος, καθορίζεται από τη σχετική με θέματα του Προγράμματος και του Οδηγού Σπουδών Συνέλευση του Τμήματος, πριν από τη λήξη του εκάστοτε προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

4. Προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης του Προγράμματος

Σε κάθε Συνέλευση που το Πρόγραμμα Σπουδών, ή η φυσιολογία του Τμήματος αποτελούν μέρος της ημερήσιας διάταξης, συζητείται η προοπτική και η δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης του Προγράμματος (αντιστοίχως και του Τμήματος). Υπάρχουν αρκετές δυνατότητες για την περαιτέρω ανάπτυξη των ήδη θεραπευόμενων αντικειμένων, αλλά και για την ανάπτυξη νέων αντικειμένων με την προσέλκυση νέων μελών ΔΕΠ. Ωστόσο, αυτή η δυνατότητα αναιρείται από τις ρυθμίσεις του Υπουργείου επί των προσλήψεων νέων μελών

ΔΕΠ. Είναι προφανές ότι η Συνταγματικώς χορηγηθείσα «αυτονομία», «αυτοτέλεια» και «αυτοδυναμία» μπορεί να αναιρείται από την εκάστοτε δημοσιονομική πολιτική.

Η Επιτροπή Οδηγού Σπουδών και Προγράμματος, παρακολουθώντας αφενός τις διεθνείς εξελίξεις στο πεδίο της εκπαίδευσης βιβλιογραφικά και μέσα από συνεργασίες με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού και αφετέρου τις διακυμάνσεις του εγχώριου οικονομικού και ακαδημαϊκού γίνεσθαι μέσα από τις σχετικές δημοσιευμένες μελέτες, μπορεί να προτείνει προς τη Συνέλευση του Τμήματος βελτιώσεις και τροποποιήσεις, ώστε ο Οδηγός και το Πρόγραμμα Σπουδών να συναντά τις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στα ζητήματα εκπαίδευσης, ιδίως των ασχολούμενων με την παροχή διδακτικού και παιδαγωγικού έργου, να τίθεται στην πρωτοπορία της ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας και να απαντά στις προκλήσεις που προκύπτουν στην ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα και στην κοινωνία. Οι προτάσεις της Επιτροπής μπορεί να αφορούν στην προσθήκη νέων αντικειμένων (ακόμα και σε υβριδική μορφή), ή στον εμπλουτισμό του περιεχομένου των ήδη υπαρχόντων.

Συνάμα, η Επιτροπή του Προγράμματος και του Οδηγού Σπουδών παρακολουθεί διερευνητικά τα προγράμματα σπουδών των ομοειδών Τμημάτων, σε ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού, ώστε να αναγνωρίζονται οι διεθνείς τάσεις στο χώρο της εκπαίδευσης αλλά και οι τρόποι προσαρμογής των τάσεων αυτών από τα εγχώρια ιδρύματα.

Κάθε μέλος της Συνέλευσης του Τμήματος, γνωρίζοντας περισσότερο τις εξελίξεις στο οικείο γνωστικό αντικείμενο και εφόσον συμβάλλει στην παραγωγή νέας γνώσης στο πεδίο του αντικειμένου, μπορεί να προτείνει προς τη Συνέλευση νέα μαθήματα, ή να αναπροσαρμόζει τα υφιστάμενα ως προς το περιεχόμενό τους, ώστε να ενσωματώνονται καλύτερα οι νέες προοπτικές που παρουσιάζονται στο πεδίο της εκπαίδευσης (ενδεχομένως με ταυτόχρονη αναπροσαρμογή του τίτλου του μαθήματος, για να προσδιορίζεται και να αντανakλά ορθότερα το νέο περιεχόμενο). Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την αιτιολογημένη έκθεση του ενδιαφερόμενου μέλος ΔΕΠ, αποφασίζει την άμεση αποδοχή της πρότασης, ή τη χρονολογική μετάθεση της απόφασης, εάν κριθεί ότι απαιτείται περαιτέρω αιτιολόγηση, ή ότι άλλες ανάγκες είναι περισσότερο άμεσες στην κάλυψή τους. Μπορεί δε η κατατεθείσα πρόταση και να απορριφθεί, εάν κριθεί ότι τη δεδομένη στιγμή δεν συνάδει με τη γενικότερη προοπτική ανάπτυξης και εξέλιξης του Τμήματος.

Υπό αυτή την προοπτική, η στρατηγική του Προγράμματος συνδέεται άμεσα και οργανικά με τη στρατηγική του Ιδρύματος, που στοχεύει στην αριστεία, την εξωστρέφεια και τη διεθνή αναγνώριση.

Κατά τη διενέργεια της εσωτερικής αξιολόγησης των μαθημάτων (ερωτηματολόγιο που μοιράζεται στις τελευταίες διαλέξεις κάθε εξαμήνου στους φοιτητές όλων μαθημάτων), αποτυπώνεται η θέση των εκπαιδευόμενων για τα διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα, τον τρόπο διδασκαλίας τους και τη σύνδεσή τους με την επαγγελματική πορεία τους². Επίσης, μέσα από σχετική έρευνα που σε τακτά χρονικά διαστήματα διενεργεί το Τμήμα ζητείται και η άποψη των αποφοίτων του, οι οποίοι έχουν πλέον ενταχθεί στην αγορά εργασίας, ή

² Κριτήρια κατανόησης των στόχων, του περιεχομένου και της οργάνωσης των μαθημάτων, κριτήρια για τη γνωστική, παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια του διδακτικού προσωπικού, κριτήρια για το ενδιαφέρον προς τους φοιτητές και τη συνέπεια στην τήρηση των βασικών υποχρεώσεων (έγκαιρη προσέλευση, τήρηση των ωρών γραφείου για τους φοιτητές, έγκαιρη ενημέρωση για ζητήματα του μαθήματος), και κριτήρια για την αξιοποίηση των διδακτικών τεχνολογιών για την υποστήριξη του μαθήματος (ενεργοποίηση και λειτουργία eclass, χρήση συστημάτων προβολής, κτλ). Το ερωτηματολόγιο προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες λειτουργίας του Τμήματος.

αναζητούν εργασία με βάση το αντικείμενο των σπουδών τους, ή προσανατολίζονται σε περαιτέρω σπουδές (μεταπτυχιακές, διδακτορικές), ώστε να αποτυπωθεί το ποσοστό πληρότητας (από την άποψη των δεξιοτήτων που απέκτησαν ως συνάρτηση προς τη ζήτηση από την αγορά εργασίας) και ικανοποίησης (από την άποψη του περιεχομένου ως προς την αποκτηθείσα προσωπική εμπειρία) που μπορεί να προσφέρει το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Επιπλέον, σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, για την κατάρτιση του Προγράμματος, λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και οι τάσεις της αγοράς εργασίας, όπως αποτυπώνονται στις σχετικές αναφορές και μελέτες, εφόσον το Τμήμα, χωρίς να απεμπολεί τις ακαδημαϊκές και επιστημονικές αναγκαιότητες και προτεραιότητες, ενδιαφέρεται για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του.

Έχουν αναπτυχθεί, επομένως, οι μηχανισμοί ελέγχου του περιεχομένου των σπουδών, ώστε να διαπιστώνεται ο βαθμός επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων, σε συνάρτηση προς την επαγγελματική ένταξη και ανάπτυξη των αποφοίτων.

Μελλοντικά υπάρχει η σκέψη να ξεκινήσει μια περιοδική μελέτη που να αφορά την ικανοποίηση των εργοδοτικών φορέων από την πρόσληψη των αποφοίτων του Τμήματος. Ωστόσο, θα πρέπει να τονίσουμε ότι έχει ήδη διενεργηθεί μια συγκριτική μελέτη για την αποδοχή των αποφοίτων του ΦΠΣ από την αγορά εργασίας (Έκθεση «Νόβα») και τα αποτελέσματα ήταν ιδιαίτερα θετικά για τους απόφοιτους του ΦΠΣ – βασικός φορέας συνέχειας του οποίου αποτελεί το ΠαιΤΔΕ.

5. Υλοποίηση του Προγράμματος

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος (ΔΕΠ), βάση της νομοθετικά χορηγηθείσας αυτονομίας στον επιστημονικό καθορισμό των αντικειμένων και της ακαδημαϊκής ελευθερίας, έχει την απόλυτη ελευθερία και την ευθύνη για την επιλογή του επιστημονικού περιεχομένου των διδακτικών ενοτήτων του μαθήματος και των παιδαγωγικών-διδακτικών κριτηρίων του τρόπου υλοποίησης της διδασκαλίας, με γνώμονα την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν καθοριστεί για το μάθημα και αναφέρονται ρητώς στο περίγραμμα του μαθήματος στον Οδηγό Σπουδών.

Σε ορισμένα μαθήματα μπορεί να κριθεί αναγκαία η συνεισφορά του εργαστηριακού διδακτικού προσωπικού (ΕΔΙΠ), είτε σε ορισμένες διδακτικές ενότητες, είτε σε σεμιναριακού-εργαστηριακού τύπου προσεγγίσεις. Σε αυτή την περίπτωση τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ συνεργάζονται για την ολοκληρωμένη και ενιαία διδακτική προσέγγιση του μαθήματος.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται με δια ζώσης διδασκαλία (εκτός αν συντρέχουν ιδιαίτερα σοβαροί λόγοι υγείας ή ασφάλειας), εντός του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, σε αίθουσες που η Κοσμητεία διαθέτει προς το Τμήμα για αυτό το σκοπό. Οι αίθουσες (οι περισσότερες εξ αυτών και σε κάθε περίπτωση, τα αμφιθέατρα) έχουν προεγκατεστημένη υποδομή για παρουσιάσεις, ενώ σε όλες υπάρχει η αναγκαία παροχή ρεύματος και δικτύου, ώστε να μπορεί το διδακτικό προσωπικό να φέρει ίδιο εξοπλισμό για παρουσιάσεις. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι εκ του Νόμου υποχρεωτική για τους φοιτητές (παρόλο που δεν τηρείται παρουσιολόγιο και δεν γίνεται καταγραφή των απόντων). Σε μαθήματα ειδικού τύπου, ωστόσο, όπως είναι τα εργαστήρια ή τα σεμινάρια, μπορεί να απαιτείται η καταγραφή της παρουσίας των φοιτητών ως προϋπόθεση για την βαθμολόγησή τους.

Επικουρικά, το ΕΚΠΑ διαθέτει μια πληθώρα μέσων, στη διάθεση του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών του, ώστε να ενισχύεται και να εμπλουτίζεται η διδασκαλία. Το eclass είναι

ένα από τα μέσα αυτά. Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος αξιοποιεί στο μέγιστο το eclass, εμπλουτίζοντας συνεχώς το περιεχόμενό του, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις βασικές πληροφορίες για το μάθημα (όπως αποτυπώνονται και στο περίγραμμα του μαθήματος), όπως στοχοθεσία, διάρθρωση της ύλης του εξαμήνου, παροχή βιβλιογραφίας και λοιπής τεκμηρίωσης, αναφορά στο σύγγραμμα και στον τρόπο επικοινωνίας με το διδακτικό προσωπικό, καθώς το eclass αποτελεί και μια μορφή άμεσης επικοινωνίας, εφόσον οι ανακοινώσεις που αναρτώνται εκεί διαβιβάζονται αυτομάτως στους εγγεγραμμένους φοιτητές.

Για την περίπτωση των φοιτητών με ιδιαίτερες δυσκολίες, υπάρχει ειδικό Γραφείο Αρωγής, το οποίο αναλαμβάνει να ενημερώσει τους διδάσκοντες για τις δυσκολίες των φοιτητών αυτών, καθώς και για τον τρόπο που οι διδάσκοντες θα μπορούν να ενισχύσουν τους συγκεκριμένους φοιτητές τους στην προσπάθειά τους. Ενίοτε, αναλόγως της δυσκολίας, μπορεί ο φοιτητής με τη δυσκολία να συνοδεύεται στο αμφιθέατρο και από έναν βοηθό (πχ, μεταφραστή στη νοηματική), ώστε να διευκολύνεται κατά την παρακολούθηση του μαθήματος.

Το διδακτικό προσωπικό είναι επίσης υπεύθυνο για τον τρόπο διεξαγωγής της εξέτασης του μαθήματος. Προκειμένου ένα μάθημα να θεωρηθεί ως εξεταστέο, θα πρέπει να έχει ικανοποιηθεί η εκ του Νόμου οριζόμενη συνθήκη της διδασκαλίας των 13 εβδομαδιαίων μαθημάτων (κατά περίπτωση, αναλόγως των συνθηκών που μπορεί να προκύψουν σε κάποιο εξάμηνο, ή έπειτα από απόφαση των αρμοδίων οργάνων, όπως της Συνέλευσης του Τμήματος, ή της Κοσμητείας, είτε της Συγκλήτου), μπορεί να θεωρηθεί ότι η ως άνω συνθήκη ικανοποιείται και με κατά τι μειωμένο αριθμό παραδόσεων.

Η μορφή, τα θέματα και ο διατιθέμενος χρόνος της εξέτασης, η αξιολογική κλίμακα και η βαθμολόγηση αποτελούν αποκλειστική ευθύνη και επιλογή του διδακτικού προσωπικού. Ωστόσο, η μορφή της εξέτασης και η αξιολογική κλίμακα θα πρέπει να αναγράφονται ρητώς στην περιγραφή του μαθήματος στον Οδηγό Σπουδών, να έχουν δηλωθεί στη σελίδα του μαθήματος στο eclass και να έχουν παρουσιαστεί κατά την εναρκτήρια διδασκαλία εκάστου εξαμήνου.

Η διάρθρωση του Προγράμματος ξεκινά από βασικές θεματικές ενότητες, «θεμελιώσεις» της παιδαγωγικής επιστήμης και των εκπαιδευτικών σπουδών, που παρουσιάζονται σε αρχικά εξάμηνα σπουδών και τα περισσότερα σε μορφή υποχρεωτικού μαθήματος και εκτείνεται στα επόμενα εξάμηνα, τόσο με υποχρεωτικά μαθήματα, για την παροχή των βασικών και στοιχειωδών γνώσεων, όσο και με μαθήματα επιλογής, μοιρασμένα σε Πεδία ομοειδών γνωστικών περιοχών (με εσωτερική, επιστημολογική, συνάφεια). Στα δύο τελευταία εξάμηνα φοίτησης υπάρχει ως υποχρεωτικό μάθημα η Διδακτική Άσκηση, η οποία διεξάγεται με την εποπτεία του καθ' ύλην αρμόδιου μέλους ΔΕΠ. Η Διδακτική Άσκηση έχει περισσότερες μονάδες ECTS, γεγονός που φανερώνει την πεποίθηση του Τμήματος αφενός για τη διασύνδεση μεταξύ της θεωρίας και της πράξης και της αλληλεπίδρασής τους και αφετέρου για την αναγκαιότητα μιας συστηματικής πρακτικής εξάσκησης πριν από την έξοδο στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, ως επιλογή προσφέρεται και η Άσκηση μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ, η οποία είναι χρηματοδοτούμενη.

Στην παρούσα φάση εφαρμογής του Προγράμματος, δεν προσφέρεται η δυνατότητα για πτυχιακή εργασία. Ωστόσο, είναι ένα ζήτημα που απασχολεί και την Επιτροπή του Οδηγού Σπουδών και Προγράμματος και τη Συνέλευση του Τμήματος, και θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης σε μελλοντική συνέλευση.

Καθώς το Τμήμα έχει αποδεχτεί και αναγνωρίσει τη σημασία της εξωστρέφειας, ενισχύει τους φοιτητές να συμμετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγής (Erasmus, CIVIS, κτλ). Βάση των συνθηκών, οι μονάδες ECTS που τους πιστώνονται στα Τμήματα υποδοχής, μεταφέρονται αυτόματα και πιστώνονται στο οικείο Τμήμα. Τις ισοτιμίες μεταξύ των μαθημάτων και των ECTS τις ρυθμίζει το διδακτικό προσωπικό που εμπλέκεται συμβουλευτικά στα προγράμματα αυτά.

Η Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής καθορίζει το ακαδημαϊκό ημερολόγιο κάθε ακαδημαϊκού έτους και το αναρτά από τα τέλη Αυγούστου στην ιστοσελίδα της (<https://www.deanphil.uoa.gr/>). Στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο εκάστου έτους ορίζονται η ημερολογιακή έναρξη και λήξη των εξαμήνων, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, καθώς και οι επίσημες αργίες/διακοπές.

Η Κοσμητεία, έχοντας την εποπτεία ολόκληρης της Σχολής, καταρτίζει και το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων (ιδίως από τη στιγμή που αρκετά από τα προγράμματα των Τμημάτων είναι αλληλοσυμπληρούμενα, ενώ και οι διδάσκοντες διδάσκουν μαθήματα και σε άλλα Τμήματα, πέραν του οικείου τους). Το ωρολόγιο πρόγραμμα (στο οποίο αναγράφεται η ώρα και η αίθουσα διδασκαλίας κάθε μαθήματος) αποστέλλεται από την Κοσμητεία στη Γραμματεία του Τμήματος, προς ενημέρωση των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού.

Η Γραμματεία ανακοινώνει την έναρξη των εγγραφών-δηλώσεων μαθημάτων, περίοδο κατά την οποία δηλώνεται από τους φοιτητές και το σύγγραμμα του μαθήματος, το οποίο λαμβάνουν δωρεάν, μέσω του συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ.

Προς το τέλος του εξαμήνου, μέσω της υπηρεσίας ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων του ΕΚΠΑ (<https://survey.uoa.gr/manage/>) διενεργείται η αξιολόγηση κάθε διδασκόμενου μαθήματος. Το ερωτηματολόγιο αφορά στο βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών από τη συνολική εμπειρία τους στο μάθημα, είτε αυτό αφορά στην κατανόηση του περιεχομένου, ή στην κατανόηση των στόχων, είτε αφορά στο βαθμό που το διδακτικό προσωπικό ανέπτυξε διεξοδικά και κατανοητά το αντικείμενο, αξιοποιώντας τη διαθέσιμη τεχνολογία, είτε στον τρόπο που οι φοιτητές προσέλαβαν τη διδακτική μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, ή ακόμα στην επιλογή του συγγράμματος. Σε αυτά τα ερωτηματολόγια υπάρχουν και πεδία ελεύθερου κειμένου, όπου οι φοιτητές μπορεί να καταγράψουν ό,τι άλλο επιθυμούν ως κρίση για το μάθημα, ή για την παιδαγωγική-διδακτική επάρκεια του διδακτικού προσωπικού. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης είναι στη διάθεση του διδακτικού προσωπικού μετά την καταχώρηση και οριστικοποίηση της βαθμολογίας (από το my-studies, το σύστημα ηλεκτρονικών βαθμολογίων του ΕΚΠΑ). Σκοπός των ερωτηματολογίων είναι να καταδείξουν τα θετικά σημεία κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος καθώς και εκείνα που χρήζουν βελτίωσης. Τα ερωτηματολόγια αυτά περιλαμβάνονται και στον φάκελο αξιολόγησης του Τμήματος.

Με την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών (8 εξάμηνα, με 60 επιτυχώς εξετασθέντα μαθήματα και 240 αποκτημένα ECTS), αφού ολοκληρωθεί ο έλεγχος των προϋποθέσεων για κάθε τελειόφοιτο από τη Γραμματεία, ξεκινά η διαδικασία για τη χορήγηση του τίτλου σπουδών. Η ανακήρυξη των αποφοίτων γίνεται στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου και οι διαδικασίες ορίζονται από τις γραμματείες των Τμημάτων και το τυπικό του ΕΚΠΑ. Με τη χορήγηση του τίτλου σπουδών λύεται η υφιστάμενη σχέση του απόφοιτου με το Τμήμα (και το ΕΚΠΑ). Ως απόφοιτος μπορεί να επιλέξει τη συνέχεια των σπουδών του σε κάποιο από τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που παρέχει το Τμήμα.

6. Διάρθρωση του Οδηγού Σπουδών

Ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος, στην πλήρη του ανάπτυξη, αποτελείται από τρία μέρη.

Στο Α' μέρος αναφέρονται όλα τα σχετικά με τη διάρθρωση, τη διάρκεια και την πορεία των σπουδών στο Τμήμα, οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) ανά μάθημα και ο αριθμός των ECTS (και των μαθημάτων) που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, αναλύονται τα μαθήματα σε υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά, υποχρεωτικά από τα όμορα Τμήματα της Φιλοσοφικής και σε μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Για κάθε μάθημα υπάρχει σαφής αναφορά στο όνομα του διδάσκοντος και στον κωδικό του μαθήματος. Στη συνέχεια παρουσιάζεται και το πρόγραμμα των εξαμήνων με τα προσφερόμενα ανά εξάμηνο μαθήματα. Στο τέλος του Α' μέρους υπάρχουν οι συνοπτικές περιγραφές των μαθημάτων, με έμφαση στη στοχοθεσία κάθε μαθήματος, ώστε να γνωρίζει ο αναγνώστης αφενός με ποιο τρόπο το κάθε μάθημα συνδέεται με τη γενικότερη στοχοθεσία του Τμήματος, αλλά και τι θα αποκομίσει από αυτό.

Στο Β' μέρος του Οδηγού Σπουδών υπάρχουν οι πλήρεις περιγραφές των μαθημάτων, σύμφωνα με το πρότυπο της ΕΘΑΑΕ:

<https://www.ethaae.gr/el/diasfalisi-poiotitas/xrisima-entypa>

Το Γ' μέρος περιλαμβάνει την συνοπτική περιγραφή του Οδηγού Σπουδών στην αγγλική γλώσσα.

Κανονισμός Διδακτικής Άσκησης

Άρθρο 1: Φιλοσοφία Διδακτικής Άσκησης

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι **το μοναδικό Τμήμα** της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο έχει εντάξει στο Πρόγραμμα Σπουδών του την πραγματοποίηση **δύο** μαθημάτων Διδακτικής Άσκησης (Α΄ και Β΄, χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του 4^{ου} έτους σπουδών), με συνεχή παρουσία των φοιτητών/-τριών (για 3-4 εβδομάδες) σε πραγματικό σχολικό περιβάλλον (σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Μέσω της Διδακτικής Άσκησης επιδιώκεται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν, να επιλέγουν και να δοκιμάζουν διδακτικές πρακτικές κατάλληλες για την κάθε μαθησιακή περίπτωση, και να βελτιώνουν τα κριτήριά τους ως προς αυτό.

Κεντρική έννοια στη φιλοσοφία και το περιεχόμενο των δύο Διδακτικών Ασκήσεων είναι η έννοια του αναστοχασμού των φοιτητών/εκπαιδευόμενων φιλολόγων. Ο αναστοχασμός προτείνεται σήμερα από πολλά προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών ως η κυρίαρχη δραστηριότητα για την ανάπτυξη της αυτεπίγνωσης των εκπαιδευτικών, μαζί με την πρακτική τους γνώση (El-Dib, 2007· Korthagen, 2004· Schön, 1983; Zeichner & Liston, 1996). Μέσα από αναστοχαστικές διαδικασίες, οι φοιτητές/-τριες παρατηρούν και αξιολογούν τις εμπειρίες και τις σκέψεις τους και τις νοηματοδοτούν, προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τα συναισθήματα και τις πεποιθήσεις τους, και να διακρίνουν τον τρόπο με τον οποίο σημασιοδοτούν τις εμπειρίες τους (Kolb, 1984). Η προσέγγιση αυτή αναμφίβολα αντιμετωπίζει τον αναστοχασμό ως ένα βασικό στοιχείο της επαγγελματικής εξέλιξης ενός εκπαιδευόμενου εκπαιδευτικού (Zeichner & Liston, 1987).

Η οργάνωση της Διδακτικής Άσκησης (Α & Β) ακολουθεί περισσότερο σύγχρονες προσεγγίσεις της έννοιας της ταυτότητας του εκπαιδευτικού, μιας ταυτότητας η οποία αναπτύσσεται καθόλη τη διάρκεια της ζωής του (Baddeley & Singer, 2007). Ο εκπαιδευτικός διαρκώς έρχεται αντιμέτωπος με «σημαντικούς άλλους» (significant others), και διαμορφώνει την ταυτότητά του μέσα και από συνεχείς, διαλογικές και άλλες, αλληλεπιδράσεις μαζί τους. Στην περίπτωση της Διδακτικής Άσκησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι σημαντικοί άλλοι είναι οι φιλόλογοι/μέντορες (που θα αναλάβουν να ασκήσουν και να συνεργαστούν στενά με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες), οι συμφοιτητές (εκπαιδευόμενοι εκπαιδευτικοί), και ο πανεπιστημιακός καθηγητής (στο πλαίσιο του θεωρητικού σκέλους του μαθήματος). Οι διάλογοι αυτοί, είτε στην εξωτερική (με άλλους) είτε στην εσωτερική τους διάσταση (αναστοχαστικοί), επιδιώκεται να προκαλέσουν επανεξέταση των εκπαιδευτικών αντιλήψεων και να οδηγήσουν τους φοιτητές να αρχίσουν να συνειδητοποιούν και να βελτιώνουν την προσωπική τους θεωρία για τη μάθηση, τη διδασκαλία, τον ρόλο τους ως εκπαιδευτικών.

Άρθρο 2: Όροι και προϋποθέσεις

Τα μαθήματα Διδακτική Άσκηση Α΄ και Διδακτική Άσκηση Β΄, που πραγματοποιούνται στο Ζ΄ και στο Η΄ εξάμηνο αντίστοιχα, άρα και η άσκηση σε σχολικά περιβάλλοντα, είναι υποχρεωτικά. Μάλιστα, η Διδακτική Άσκηση Α΄ αποτελεί προαπαιτούμενο για την παρακολούθηση του μαθήματος και την πραγματοποίηση της Διδακτικής Άσκησης Β΄.

Άρθρο 3: Περιεχόμενο του θεωρητικού και του πρακτικού μέρους της Διδακτικής Άσκησης – βασικές επιδιώξεις

3.1 Θεωρητικό Μέρος

Στη διάρκεια των πανεπιστημιακών μαθημάτων, α) πριν την έναρξη της άσκησης στα σχολεία: διερευνώνται και συμπληρώνονται οι θεωρητικές διδακτικές γνώσεις που απέκτησαν οι φοιτητές/ -τριες σε όλα τα μαθήματα Διδακτικής των προηγούμενων εξαμήνων, προκειμένου να συγκροτήσουν το στέρεο υπόβαθρο, που θα υποστηρίξει την άσκησή τους, β) στη διάρκεια της Διδακτικής Άσκησης: στα μαθήματα γίνονται αναστοχαστικές συζητήσεις και διαμορφώνονται οι όροι σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη, γ) στη διάρκεια και προς τη λήξη της άσκησης: οι στόχοι του μαθήματος περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση του πλαισίου της τελικής εργασίας, καθώς και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των φοιτητών για την εκπόνησή της.

3.2 Πρακτικό Μέρος

Η οργάνωση της Διδακτικής Άσκησης γίνεται με τη συνεργασία φιλόλογων ποικίλων σχολικών μονάδων, οι οποίοι αναλαμβάνουν το ρόλο του μέντορα. Οι μέντορες είναι έμπειροι ή/ και ειδικά καταρτισμένοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι υποδέχονται στο σχολείο στο οποίο διδάσκουν έναν αριθμό φοιτητών/-τριών (5-8 σε κάθε σχολείο), για να παρακολουθήσουν, ως ομάδα, έναν αριθμό διδασκαλιών (τουλάχιστον 11) και να πραγματοποιήσουν την ατομική τους διδασκαλία. Οι φοιτητές/ -τριες παρατηρούν τις διδασκαλίες των μεντόρων και υποχρεώνονται να συμπληρώσουν, για κάθε μια από αυτές, ειδικό έντυπο παρατήρησης-κλείδα, στο οποίο καλούνται να αναγνωρίσουν ποικίλες παραμέτρους της διδακτικής διαδικασίας σε σχέση με βασικές και διακριτές κατευθύνσεις της εκπαιδευτικής θεωρίας. Η παρακολούθηση ακολουθείται από συζήτηση των φοιτητών/-τριών με τους διδάσκοντες, στη διάρκεια της οποίας οι φοιτητές παρακινούνται να χρησιμοποιούν τα εννοιολογικά εργαλεία της εκπαιδευτικής θεωρίας, για να αναγνωρίζουν και να τοποθετούνται στα διδακτικά ζητήματα που ανέκυψαν. Επιπλέον, οι φοιτητές/ -τριες υποχρεούνται να διδάξουν μία ώρα ένα από τα φιλολογικά αντικείμενα του Προγράμματος Σπουδών τους, υπό την καθοδήγηση και εποπτεία του μέντορά τους, ο οποίος, μετά την διδασκαλία, παρέχει ανατροφοδότηση και την αξιολογεί.

3.3. Στόχοι των μαθημάτων

Οι φοιτητές/ φοιτήτριες επιδιώκεται να είναι σε θέση να:

- αναλύουν τα χαρακτηριστικά των διδακτικών πρακτικών και μεθόδων που παρατηρούν και επιλέγουν οι ίδιοι, ελέγχοντας τις υποκείμενες παραδοχές τους για τη διδασκαλία και τη μάθηση
- επιχειρούν δοκιμαστικές εφαρμογές διδακτικών πρακτικών και μεθόδων που επιλέγουν ως κατάλληλες για την κάθε μαθησιακή περίπτωση
- αντιληφθούν τον πρωτεύοντα ρόλο του αναστοχασμού του εκπαιδευόμενου εκπαιδευτικού πριν και κατά τη διάρκεια και μετά τη Διδακτική του Άσκηση
- ερευνούν την καταλληλότητα ποικίλων θεωρητικών θέσεων για τη διδασκαλία και τη μάθηση και των σύστοιχων διδακτικών μεθόδων σε σχέση με το συγκεκριμένο, κάθε φορά, μαθησιακό περιβάλλον (γνωστικό αντικείμενο, Αναλυτικό Πρόγραμμα, ηλικία μαθητών, δίκτυο σχέσεων και αλληλεπιδράσεων κλπ.)

- διερευνούν την έννοια της προσωπικής τους θεωρίας μέσα από την συνειδητοποίηση των πλαισίων αναφοράς τους, να προχωρούν σε πιο σύνθετα επίπεδα αναστοχασμού (αξιοποιώντας τον αναστοχασμό και τις παρατηρήσεις της Διδακτικής Άσκησης Α').

- κατανοούν αλλά και να μετασχηματίζουν (σε κάποιο βαθμό) τις δικές τους παραδοχές για τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Άρθρο 4: Επιλογή και προετοιμασία των μεντόρων για τη συνεργασία με τους φοιτητές

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης απευθύνει πρόσκληση ενδιαφέροντος σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες του λεκανοπεδίου Αττικής. Συγκεκριμένα, ενθαρρύνει τη συνεργασία με διδάκτορες και απόφοιτους μεταπτυχιακούς του Τμήματός του (και του Τμήματος Φ.Π.Ψ.), και γενικά με πρώην συνεργάτες του, οι οποίοι λειτουργούν ως «σύνδεσμοι» με τα σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στα οποία υπηρετούν (προσωπική ενημέρωση).

Εκτός από τους συνεργάτες της προηγούμενης κατηγορίας, πολλοί φιλόλογοι έχουν αναλάβει οικειοθελώς τον ρόλο του μέντορα (και συνεργάζονται πλέον με το Τμήμα περισσότερα από οκτώ ακαδημαϊκά έτη), μετά από γνωριμία με το Τμήμα, και ειδικότερα μετά από παρακολούθηση επιστημονικών διημερίδων, που έλαβαν και χαρακτήρα επιμορφωτικών σεμιναρίων, με έκδοση πρακτικών. Τα πρακτικά αυτά, στη συνέχεια, διανεμήθηκαν δωρεάν σε όλους τους φιλόλογους/μέντορες και τις συνεργαζόμενες με το Τμήμα σχολικές μονάδες³, και διανέμονται στους μέντορες κάθε νέας σχολικής μονάδας που εγκαινιάζει ανάλογη συνεργασία με το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αφού οριστικοποιηθεί (για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο) η συνεργασία με συγκεκριμένες σχολικές μονάδες, οι μέντορες παραλαμβάνουν φάκελο με υποστηρικτικό υλικό για την άσκηση του έργου τους (π.χ. έντυπο παρατήρησης διδασκαλίας, άξονες για συζήτηση και παρατήρηση διδασκαλίας, διάγραμμα αξιολόγησης και κλίμακα βαθμολογίας των ατομικών διδασκαλιών των φοιτητών/-τριών).

Στη διάρκεια της Διδακτικής Άσκησης, οι μέντορες βρίσκονται σε συνεχή τηλεφωνική και ηλεκτρονική επικοινωνία με τον πανεπιστημιακό καθηγητή του μαθήματος, ενώ ο τελευταίος πραγματοποιεί και επισκέψεις σε σχολικές μονάδες, με σκοπό την ενημέρωση, την επίλυση αποριών, την ανατροφοδότηση από την εμπειρία της εκπαίδευσης φοιτητών, την

³ α/ Από την Επιστημονική Διημερίδα με θέμα «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Διδακτική και Διδακτική Άσκηση στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας. Επιστημονική Αναγκαιότητα, Αναμόρφωση της Άσκησης, Προβληματισμοί και Προοπτικές» (5 & 6 Οκτωβρίου 2012, Κεντρικό Πανεπιστήμιο, Οργάνωση: Τμήμα ΦΠΨ, Τομέας Παιδαγωγικής, ΕΚΠΑ), προέκυψε ο συλλογικός επιστημονικός τόμος Φρυδάκη, Ε., Κάββουρα, Ε., Μηλίγκου, Ε.Ε., Φουντοπούλου, Μ.Ζ. (Επιμ.) (2013) *Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Διδακτική και Διδακτική Άσκηση στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας*. Αθήνα: ΠΜΣ «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου», Επιστημονική Σειρά: *Εκπαιδευτική Έρευνα και Διδασκαλία*, τ.1, ISBN 978-960-88298-6-2.

β/ Από την Επιστημονική Διημερίδα με θέμα «Η Δημιουργική Στροφή στην Εκπαίδευση. Αφετηρίες, Δυνατότητες και Περιορισμοί» (4 & 5 Νοεμβρίου 2016, Κεντρικό Πανεπιστήμιο, Οργάνωση: ΠΜΣ «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου», ΦΠΨ, ΕΚΠΑ), προέκυψε ο συλλογικός επιστημονικός τόμος: Φρυδάκη, Ε. & Μαμούρα, Μ. (Εισαγωγή - Επιμέλεια) (2016). *Οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν και ερευνούν. Το παράδειγμα των αποφοίτων του ΠΜΣ 'Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου' και των μεντόρων της Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος ΦΠΨ*. Αθήνα: ΠΜΣ «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου», Επιστημονική Σειρά: *Εκπαιδευτική Έρευνα και Διδασκαλία*, τ.2, ISBN 978-618-82857-0-5.

επιμόρφωση, ορισμένες φορές (σε θέματα διδακτικής γενικότερα και εκπαίδευσης των φοιτητών, ειδικότερα).

Άρθρο 5: Οργανωτικό μέρος της Διδακτικής Άσκησης

Η Διδακτική Άσκηση, στο οργανωτικό της μέρος, αναπτύσσεται ως εξής:

5.1 Στα μέσα Σεπτεμβρίου ανακοινώνονται οι ημερομηνίες εγγραφών των φοιτητών για τη Διδακτική Άσκηση Α (αντίστοιχα, στα μέσα Ιανουαρίου ανακοινώνονται οι ημερομηνίες εγγραφών των φοιτητών για τη Διδακτική Άσκηση Β). Οι φοιτητές καλούνται να συμπληρώσουν το ονοματεπώνυμό τους, το Τμήμα φοίτησης και τον Αριθμό Μητρώου τους στο Δελτίο Διδακτικής Άσκησης, και τον τόπο κατοικίας τους, και το αποστέλλουν (μαζί με μία ασπρόμαυρη ή έγχρωμη πρόσφατη φωτογραφία) στο Γραφείο Διδακτικής Άσκησης, απ' όπου και λαμβάνουν τον αύξοντα αριθμό τους στο Δελτίο Διδακτικής Άσκησης.

5.2 Οι φοιτητές τοποθετούνται σε σχολικές μονάδες ανά μικρές ομάδες (4-8 φοιτητών) για ένα διάστημα τριών-τεσσάρων εβδομάδων (η παρουσία των φοιτητών στο σχολείο προτείνεται να είναι σχεδόν συνεχής, στη διάρκεια των τριών/τεσσάρων εβδομάδων της Διδακτικής Άσκησης). Εκεί ορίζεται, σε συνεργασία με τους φιλολόγους-μέντορες (που έχουν αναλάβει οικειοθελώς την εκπαίδευσή τους), ένα πρόγραμμα παρακολούθησης **οκτώ (8) δειγματικών διδασκαλιών** στα ανθρωπιστικά μαθήματα (Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ιστορία, Φιλοσοφία, Λατινικά), που θα πραγματοποιηθούν από τους φιλολόγους/μέντορες του σχολείου. Το επιθυμητό είναι **κάθε μια από τις 8 δειγματικές διδασκαλίες να παρακολουθείται από ολόκληρη την ομάδα των φοιτητών/-τριών** που ασκούνται στην ίδια σχολική μονάδα, ώστε όλοι και όλες να αξιοποιήσουν τη γνώση και τους διδακτικούς τρόπους όλων των μεντόρων. Αν αυτό δεν είναι πάντα εφικτό, μπορούν να τις παρακολουθούν ανά 2-3. Πρέπει να αποφεύγεται να παρακολουθούν οι φοιτητές αποκλειστικά τον δικό τους μέντορα. Εάν κάποιος φοιτητής/-τριας εκδηλώσει την επιθυμία να παρακολουθήσουν έναν αριθμό επιπλέον διδασκαλιών, θα μπορούσε να τους δοθεί από τους μέντορες η δυνατότητα αυτή, εφόσον κρίνουν πως αυτό δεν θα παρακωλύσει τη λειτουργία του σχολείου και το προσωπικό τους βεβαρημένο πρόγραμμα.

5.3 Μετά το τέλος κάθε μιας από τις προηγούμενες οκτώ (8) διδασκαλίες, ο διδάσκων/μέντορας συντονίζει μια **συζήτηση με τους φοιτητές (μία διδακτική ώρα)**, ώστε οι τελευταίοι να αρχίσουν να χρησιμοποιούν τα εννοιολογικά εργαλεία της εκπαιδευτικής θεωρίας, για να αναγνωρίζουν και να τοποθετούνται α/ (σ)τα διδακτικά ζητήματα που ανακύπτουν και β/ (στις ποικίλες διδακτικές παραμέτρους των διδασκαλιών που παρακολούθησαν τη συγκεκριμένη ημέρα και να βοηθηθούν να συμπληρώνουν το έντυπο παρατήρησης που αντιστοιχεί στην καθεμιά. Για μία δίωρη διδασκαλία σε ένα αντικείμενο, θα πρέπει να συμπληρώνεται ένα έντυπο από τους φοιτητές.

5.4 Η επόμενη φάση της Διδακτικής Άσκησης περιλαμβάνει την ατομική διδασκαλία του/της κάθε φοιτητή/φοιτήτριας. Ο μέντορας παραχωρεί στον/στην καθένα/καθεμιά μια διδακτική ώρα από το πρόγραμμά του για να διδάξει, αφού έλθουν σε συνεννόηση για το μάθημα και τη διδακτική ενότητα. **Αν μέντορας και φοιτητής το επιθυμούν, ο φοιτητής μπορεί να διδάξει και δύο ή και περισσότερες φορές (ακόμη και σε τάξη άλλου μέντορα, κάτι που έχει γίνει συχνά στο παρελθόν).** Πριν από την ατομική του διδασκαλία, ο φοιτητής θα πρέπει να παρακολουθήσει τρεις **(3) διδακτικές ώρες** του αντικειμένου που θα διδάξει, στο τμήμα στο οποίο θα το διδάξει (χωρίς να είναι υποχρεωμένος να συμπληρώσει έντυπα παρατήρησης για τις 3 αυτές ώρες).

5.5 Μέντορας και φοιτητής συζητούν πάνω στον σχεδιασμό της διδασκαλίας του δεύτερου, διερωτώνται για τις υποκείμενες παραδοχές και τις προτεραιότητες και των δύο, ώστε οι φοιτητές/-τριες να προβληματιστούν για τις επιλογές τους και να τις βελτιώσουν (π.χ. ο μέντορας τους υποδεικνύει μια έγκυρη βιβλιογραφία για την προετοιμασία τους, προβληματοποιεί τις προτάσεις τους, δεν οργανώνει, όμως, ο ίδιος τη διδασκαλία του φοιτητή).

5.6 Ο μέντορας παρακολουθεί τη διδασκαλία του φοιτητή και του εκθέτει τις απόψεις και τους προβληματισμούς του γι' αυτήν. Η συζήτηση με τον κάθε φοιτητή/-τρια πρέπει να έχει χαρακτήρα εκπαιδευτικό – ανατροφοδοτικό και όχι στενά αξιολογικό.

Άρθρο 6: Αξιολόγηση και βαθμολόγηση της Διδακτικής Άσκησης

6.1 Ο μέντορας καταθέτει στον καθηγητή του μαθήματος τον τελικό βαθμό [συγκεκριμένα, το $\frac{1}{4}$ της **βαθμολογίας** απορρέει από την **επαρκή ή μη συμπλήρωση** των εντύπων παρατήρησης (κατά την κρίση του μέντορα), το $\frac{1}{4}$ από τη **συνολική παρουσία** του φοιτητή/-τριας στη διάρκεια της διδακτικής του/της άσκησης (συνέπεια, συνεργασία, δεκτικότητα, πρωτοβουλία, συνεισφορά στις συζητήσεις κλπ.), και τα **2/4 (ο μισός βαθμός) από την ίδια τη διδασκαλία του φοιτητή**). Ο μέντορας μπορεί να συζητήσει με τον φοιτητή πάνω στη διδασκαλία του τελευταίου και με βάση έναν εναλλακτικό άξονα για συζήτηση που θα του έχει αποσταλεί από τον πανεπιστημιακό καθηγητή (βλ. παράρτημα). Η βαθμολογία του φοιτητή/-τριας από τον/την μέντορα **δεν** συμπεριλαμβάνει το δοκίμιο αυτοαξιολόγησής του/της, το οποίο έχει συγκεκριμένη δομή, αποτελεί αντικείμενο διδασκαλίας και συζήτησης στο αμφιθέατρο, και συνιστά την τελική εξέταση του μαθήματος.

6.2 Ο βαθμός του μέντορα, που αφορά στη διδασκαλία και στην όλη παρουσία του φοιτητή/-τριας στη διάρκεια της Διδακτικής Άσκησης, συμψηφίζεται με τον βαθμό της εργασίας που αναρτάται ηλεκτρονικά και βαθμολογείται από τον/την διδάσκοντα/-ουσα του θεωρητικού μαθήματος (Συντελεστές: 30% βαθμός μέντορα, 70% βαθμός εργασίας).

6.3 Η εργασία, βάσει της οποίας ο/η φοιτητής/-τρια αξιολογείται στο τέλος του εξαμήνου, περιλαμβάνει: α/ αναστοχαστικό ημερολόγιο για το σύνολο της εμπειρίας της Διδακτικής Άσκησης, β/ αναστοχαστικό δοκίμιο παρουσίασης και αυτοαξιολόγησης της διδασκαλίας και γ/ τα οκτώ (8) συμπληρωμένα έντυπα παρατήρησης των οκτώ δειγματικών διδασκαλιών των μεντόρων.

Βιβλιογραφία

Baddeley J. & Singer J.A. (2007). Charting the life story's path: narrative identity across the life span. In D. Jean Clandinin (Ed.) *Handbook of Narrative Research Methods*, pp. 177–202. Thousand Oaks, CA: Sage.

El-Dib, M. A. B. (2007). Levels of reflection in action research. An overview and an assessment tool. *Teaching and teacher education*, 23(1), 24-35.

Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

Korthagen, F. A. J. (2004). In search of the essence of a good teacher: Towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 20(1), 77–97.

Schön, D.A. (1983) *The Reflective Practitioner: how professionals think in action* (New York, Basic Books).

Zeichner, K. (1996). Designing educative practicum experiences for prospective teachers. In Zeichner, K., Melnick, S., & Gomez, M. (Eds.), *Currents of reform in preservice teacher education* (pp. 215-234). New York: Teachers College Press.

Zeichner, K.M. & Liston, D.P. (1987). Teaching student teachers to reflect, *Harvard Educational Review*, 57(1), pp. 23-48.

Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης

Άρθρο 1: Γενικές Αρχές

Οι Προπτυχιακοί Φοιτητές του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ δύνανται να πραγματοποιούν τη θεσμοθετημένη από το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών τους Πρακτική Άσκηση. Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής, είτε στο 7^ο (χειμερινό) εξάμηνο σπουδών με κωδικό μαθήματος ΤΕΚ-114, είτε στο 8^ο (εαρινό) εξάμηνο σπουδών με κωδικό μαθήματος ΤΕΚ-128 και βαθμολογείται στην κλίμακα 0-10. Στην Πρακτική Άσκηση αντιστοιχούν 5 ECTS (απόφαση 7^{ης} Γενικής Συνέλευσης της 16.4.2019). Η βαθμολογία και τα αντίστοιχα ECTS σημειώνονται στο παράρτημα του πτυχίου του Φοιτητή και στην αναλυτική του βαθμολογία και δεν συνυπολογίζονται στη γενική βαθμολογία ούτε στο σύνολο των πιστωτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου.

1. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, που κατοχυρώνει ρητά την Πρακτική Άσκηση ως μορφή διεξαγωγής διδακτικού έργου, όπως ορίζουν τα άρθρα 31, 32, παρ.1 και 53, παρ. 2 του Ν.4009/2011.

2. Σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα εργασιακή και κοινωνικο-ασφαλιστική νομοθεσία.

3. Σύμφωνα με τα ορισθέντα στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κατ' εφαρμογή του Πρότυπου Εσωτερικού Κανονισμού Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών ΕΚΠΑ [ο οποίος προτάθηκε με τις από 18/12/2017, 03/04/2018 και 24/05/2018 εισηγήσεις της Δ/σης Εκπαίδευσης και Έρευνας σε συνεργασία με τον Αναπληρωτή Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διεθνών Σχέσεων, Καθηγητή κ. Κ. Μπουραζέλη και συντάχθηκε σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 671/Ε2274/05-03-2018 (Κεντρ. Πρωτ. ΕΚΠΑ: 1718020083/05-03-2018) και 878/Ε2274(β)/27-04-2018 (Κεντρ. Πρωτ. ΕΚΠΑ 1718025916/27-04-2018) γνωμοδοτήσεις της Νομικής Συμβούλου του ιδρύματός μας, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από τον Πρύτανη], και μέχρι εκδόσεως του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος.

4. Σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες που προκύπτουν από την υπ' αριθμ. Κοιν. Υπ. Απ. 679/22/08/96, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 36 του Ν.3794/2009 (ΦΕΚ156Α) και την από 14.2.2017 (συν. 2η) απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΔΑ: ΩΤ0Δ46ΨΖ2Ν-ΩΞΑ) για την Πρακτική Άσκηση Φοιτητών που διενεργείται με επιχορήγηση μέσω Προγραμμάτων ΕΣΠΑ. Επισημαίνεται ότι η Πρακτική Άσκηση Φοιτητών του ΕΚΠΑ που διενεργείται με επιχορήγηση μέσω Προγραμμάτων ΕΣΠΑ, της οποίας τη μέριμνα έχει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ, εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, που εφαρμόζονται αναλόγως ως προς το σκέλος των ακαδημαϊκών κριτηρίων, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών ρυθμίσεων που απορρέουν από τις ασφαλιστικές διατάξεις και την πράξη χρηματοδότησης.

Άρθρο 2: Όροι και προϋποθέσεις

Για τη διασφάλιση των ακαδημαϊκών κριτηρίων αξιολόγησης και της σύννομης λειτουργίας του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του ΕΚΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθορίζει **τα ακαδημαϊκά κριτήρια αξιολόγησης** της Πρακτικής Άσκησης. Για την ορθή λειτουργία της Πρακτικής Άσκησης τη γενική μέριμνα φέρει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Συνεπικουρείται δε από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ στο πλαίσιο της παροχής συμβουλών και τεχνογνωσίας, εφόσον αυτό ζητηθεί από το

Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σε κάθε περίπτωση, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ενημερώνει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης για τον αριθμό των Φοιτητών που εκπονούν Πρακτική Άσκηση ετησίως στο Τμήμα, ώστε να τηρούνται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία των Φοιτητών στο ΕΚΠΑ.

Η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ορίζει έναν διδάσκοντα ως **Ακαδημαϊκό Επόπτη Πρακτικής Άσκησης** (ή αλλιώς **Επόπτη**) και έναν διδάσκοντα ως αναπληρωτή του Επόπτη σε περίπτωση κωλύματος του πρώτου. Ο Επόπτης έχει την ακαδημαϊκή επίβλεψη και τον συντονισμό των συμβαλλόμενων μερών σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Τμήματος για την εκάστοτε Πρακτική Άσκηση που τελείται υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Το Ακαδημαϊκό Τμήμα **συνάπτει τετραμερή σύμβαση** υπό τον τίτλο: **«Ιδιωτικό Συμφωνητικό Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών ΕΚΠΑ- Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης»** (ή αλλιώς Ιδιωτικό Συμφωνητικό) με τον εκάστοτε Φορέα υποδοχής που απασχολεί Φοιτητές του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο πλαίσιο του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης (το πρότυπο σχέδιο Ιδιωτικού Συμφωνητικού συντάσσεται και διανέμεται στα Τμήματα από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης).

Το Ιδιωτικό Συμφωνητικό υπογράφεται από τα τέσσερα συμβαλλόμενα μέρη (Επιτροπή Ερευνών του ΕΚΠΑ - Επόπτη - Φορέα υποδοχής - Φοιτητή). Τα τρία πρωτότυπα αντίτυπα κατατίθενται στον εκάστοτε Φοιτητή, στον Φορέα υποδοχής με προσαρτημένο τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, ενώ το τέταρτο πρωτότυπο αντίτυπο κρατείται στο αρχείο του Τμήματος.

Για την Πρακτική Άσκηση που θα εκπονηθεί **μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ** μετά τη δημοσίευση του παρόντος, τα Ιδιωτικά Συμφωνητικά θα συντάσσονται σύμφωνα με τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις που απορρέουν από την πράξη χρηματοδότησης ή και των τυχόν ειδικών ασφαλιστικών καλύψεων και θα εντάσσονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, μόνο ως προς το σκέλος των ακαδημαϊκών κριτηρίων και των γενικών ασφαλιστικών καλύψεων, ελλείψει άλλων.

Επιπροσθέτως, διευκρινίζεται ότι τα Συμφωνητικά Πρακτικής Άσκησης που έχουν ήδη εκτελεσθεί ή εκτελούνται **μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ** διατηρούν την ισχύ τους [σύμφωνα την υπ' αριθμ. Κοιν. Υπ. Απ. 679/22/08/96, η οποία κυρώθηκε με το Άρθρο 36 του Ν.3794/2009 (ΦΕΚ 156Α) και την από 14.2.2017 (συν.2η) απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΔΑ:ΩΤ0Δ46ΨΖ2Ν-ΩΞΑ)], μέχρι και την ολοκλήρωση της διενεργηθείσας ή ήδη διενεργούμενης Πρακτικής Άσκησης.

Άρθρο 3: Ορισμός ακαδημαϊκών απαιτήσεων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών

Η Πρακτική Άσκηση απευθύνεται σε Φοιτητές του 4ου έτους, καθώς και σε Φοιτητές «επί πτυχίω», με την προϋπόθεση να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον τριάντα (30) μαθήματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Οι Φοιτητές ΑΜΕΑ επιλέγονται κατά προτεραιότητα, χωρίς μοριοδότηση, εφόσον α) είναι Φοιτητές 4ου έτους ή «επί πτυχίω» και β) έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον 30 μαθήματα (βλ. Άρθρο 4). Ισχύει και για αυτούς η προϋπόθεση της επιτυχούς εξέτασης στο προαπαιτούμενο μάθημα Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας (βλ. Άρθρο 4).

Στο Ιδιωτικό Συμφωνητικό ορίζονται ρητά η συνολική διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης, η ημερήσια και εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας, το ύψος της αμοιβής του Φοιτητή, οι ακαδημαϊκές και εργασιακές απαιτήσεις και οι ανάλογες υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, το αντικείμενο της εργασίας στο πλαίσιο του γνωστικού αντικείμενου της Πρακτικής Άσκησης, οι συναφείς με το αντικείμενο εργασιακές απαιτήσεις και τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Η επίβλεψη του Φοιτητή γίνεται από υπάλληλο του Φορέα ο οποίος πρέπει να ικανοποιεί συγκεκριμένα κριτήρια επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας στο υπόψη γνωστικό αντικείμενο, σε συνεργασία με τον Ακαδημαϊκό Επόπτη του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Άρθρο 4: Διαδικασία επιλογής Φοιτητών

Η κατάταξη των υποψηφίων γίνεται βάσει των εξής κριτηρίων:

A.1. Ακαδημαϊκά Κριτήρια

α) (προαπαιτούμενο): Ολοκλήρωση των έξι πρώτων εξαμήνων σπουδών

β) (προαπαιτούμενο): Επιτυχής εξέταση στο προαπαιτούμενο μάθημα Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας

γ) Αριθμός μαθημάτων τα οποία οι φοιτητές/τριες έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς. Επιλέγονται οι φοιτητές/τριες που έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον τριάντα (30) μαθήματα. (αριθμός μαθημάτων X 10 μόρια)

δ)Εξάμηνο σπουδών:

Εξάμηνο σπουδών	7- 8 ^ο	9 ^ο	10 ^ο	11 ^ο	12 ^ο	>
Μόρια	100	90	80	70	65	60

ε) Μέσος όρος βαθμολογίας των τουλάχιστον τριάντα μαθημάτων που έχουν εξεταστεί επιτυχώς (βαθμός X 10 μόρια).

Σημ. Η επιτυχής παρακολούθηση στα παραπάνω μαθήματα συνιστά προϋπόθεση για τη συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση.

στ) Διακρίσεις σπουδών – υποτροφίες (κάθε διάκριση σπουδών/υποτροφία = 25 μόρια).

ζ) Ισοβαθμία: Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα υπερισχύσει ο φοιτητής/τρια με τον υψηλότερο μέσο όρο βαθμολογίας των τουλάχιστον τριάντα (30) μαθημάτων.

A.2. Κοινωνικά κριτήρια (πριμοδότηση με 10 μόρια σωρευτικά): φοιτητές/τριες που είναι τέκνα πολύτεκνων οικογενειών, που είναι οι ίδιοι/ες πρόσφυγες/παλιννοστούντες, Ρομά,

απεξαρτημένα άτομα, ή που είναι οι ίδιοι/ίδιες γονείς μονογονεϊκής οικογένειας με προστατευόμενα ανήλικα τέκνα

A.3. Φοιτητές AMEA

Οι Φοιτητές AMEA επιλέγονται κατά προτεραιότητα, χωρίς μοριοδότηση, εφόσον α) είναι Φοιτητές 4ου έτους ή «επί πτυχίω» και β) έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον 30 μαθήματα (βλ. Άρθρο 3). Ισχύει και για αυτούς η προϋπόθεση της επιτυχούς εξέτασης στο προαπαιτούμενο μάθημα Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας (βλ. Άρθρο 3).

B. Διαδικασία Επιλογής

B.1. Η επιλογή γίνεται από τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής Επιλογής Φοιτητών/τριών, η οποία έχει οριστεί από την Γενική Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

B.2. Τα ονόματα των φοιτητών/τριών που επιλέγονται, ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν την έναρξη της εμπλοκής των φοιτητών/τριών στις διαδικασίες πραγματοποίησης της Άσκησης.

Με απόφαση της 1ης Γενικής Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της 17.9.2019: α) Ορίστηκαν ο Ακαδημαϊκός Επόπτης και ο Αναπληρωτής Ακαδημαϊκός Επόπτης της Άσκησης ΕΣΠΑ, β) συστήθηκε Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης των υποψηφίων, υπεύθυνη για την κατάταξη των υποψηφίων, γ) συστήθηκε Τριμελής Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία θα εξετάζει τυχόν ενστάσεις των υποψηφίων σχετικά με τον πίνακα κατάταξης.

Άρθρο 5: Εκπόνηση, Αξιολόγηση και Βαθμολόγηση της Πρακτικής Άσκησης

Διαδικασία Πραγματοποίησης της Άσκησης

Η διαδικασία πραγματοποίησης της άσκησης, ως προς τα γραφειοκρατικά της στοιχεία, υποστηρίζεται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ.

Όσοι φοιτητές/τριες έχουν ήδη πραγματοποιήσει την πρακτική άσκηση ΕΣΠΑ δεν δικαιούνται να την επαναλάβουν.

Η Πρακτική Άσκηση συνίσταται σε δίμηνη εργασία πλήρους απασχόλησης.

Η προκήρυξη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι Φοιτητές που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα συμπληρώνουν ηλεκτρονική αίτηση που είναι διαθέσιμη διαδικτυακά στον ιστότοπο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και προσκομίζουν στον Επόπτη το συμπληρωμένο έντυπο της αίτησης μαζί με την αναλυτική βαθμολογία και ενδεχόμενα έγγραφα που σχετίζονται με τα κοινωνικά κριτήρια τις ημέρες και ώρες που ορίζονται στην ανακοίνωση της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ο **Φορέας** υποχρεούται να αναγγείλει την Πρακτική Άσκηση στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Κατά την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης, οι Φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συμπληρώσουν και να προσκομίσουν στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ τα δικαιολογητικά όπως προβλέπονται από την προκήρυξη.

Οι Φοιτητές/τριες πρέπει να τηρούν τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησής τους, όπως έχουν συμφωνηθεί με τον εκάστοτε φορέα και να ενημερώνουν τον Επόπτη του Προγράμματος για οποιαδήποτε δυσλειτουργία ή πρόβλημα προκύπτει κατά την απασχόλησή τους στον φορέα.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης τεκμηριώνεται με την προσκόμιση πέντε (5) Παραδοτέων: 1. Βεβαίωση εκτέλεσης της Πρακτικής Άσκησης υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον Φορέα, 2. Βεβαίωση εκτέλεσης της Πρακτικής Άσκησης υπογεγραμμένη από τον Επόπτη Καθηγητή, 3. Έκθεση Αξιολόγησης του Φοιτητή από τον Επόπτη του Φορέα, 4. Έκθεση Πεπραγμένων του Φοιτητή, 5. Απογραφικό Δελτίο Εισόδου και Εξόδου.

Η Πρακτική Άσκηση βαθμολογείται ως μάθημα βάσει κλίμακας 0-10.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης βαθμολογείται με 5/10. Η βαθμολόγηση που σχετίζεται με το υπόλοιπο 5/10 εξάγεται από την αξιολόγηση των Παραδοτέων 3 και 4, όπως αναφέρονται παραπάνω. Ο Επόπτης καταθέτει στη Συνέλευση του Τμήματος τις βαθμολογίες των Φοιτητών (βλ. Άρθρο 1) καθώς και την Έκθεση Πεπραγμένων του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης.

Άρθρο 6: Αποζημίωση και Ασφαλιστικές καλύψεις

Εργοδότης του Προγράμματος είναι ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΕΚΠΑ.

Προβλέπεται αποζημίωση των Φοιτητών η οποία εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση του Προγράμματος, καθώς και ασφαλιστική κάλυψη έναντι εργατικού ατυχήματος η οποία ισούται με 10,11 ευρώ ανά μήνα (ήτοι το 1/12 της τελευταίας ασφαλιστικής κλάσης).

Ως προς την ασφαλιστική κάλυψη των Φοιτητών κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης, ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις:

Άρθρο 53 ν. 4009/2011 (όπως η περ. α' της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το αρθ.31 παρ. 3, ν. 4452/2017-Α 17):

« α) Οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί Φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες, που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατ' ανάλογη εφαρμογή του Άρθρου 33 του ν. 4368/2016(Α' 83). Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής της περίθαλψης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Υγείας. (...)

1. Οι διατάξεις του Άρθρου 13 του ν. 2640/1998 (Α' 206) εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς Φοιτητές ή υποψήφιους διδάκτορες που πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους».

Άρθρο 13 ν. 2640/1998: «Στις διατάξεις της παρ. 2 του Άρθρου 10 του ν. 2217/1994(ΦΕΚ 83 Α) υπάγονται όλα τα Α.ΕΙ. των οποίων οι Φοιτητές, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους, πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση».

Άρθρο 10 παρ. 2 ν. 2217/1994: «Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 1 του Άρθρου 25 του ν. 1474/1984 (ΦΕΚ 128 Α') υπάγονται από 1.1.1995 στην ασφάλιση του ΙΚΑ μόνο για τον κίνδυνο του ατυχήματος».

Κανονισμός Κινητικότητας

Γενικά

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος έχουν το δικαίωμα να λάβουν μέρος στο πρόγραμμα κινητικότητας Erasmus+ στο πλαίσιο είτε διμερών συμφωνιών του με ευρωπαϊκά Παν/μια είτε με τα Παν/μια του Δικτύου του CIVIS, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τον Οδηγό Erasmus+. Ο επικαιροποιημένος κατάλογος των συνεργαζόμενων Παν/μίων, οι όροι και οι προϋποθέσεις καθώς και διαδικασίες, οι προθεσμίες και τα κριτήρια υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου και στον ιστότοπο του Τμήματος.

Οι φοιτητές/τριες καταθέτουν την αίτησή τους ηλεκτρονικά με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έως την προβλεπόμενη καταληκτική ημερομηνία κατά την ακαδημαϊκή χρονιά που προηγείται του έτους που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Οφείλουν επίσης να έχουν παρακολουθήσει τουλάχιστον μία ενημέρωση που διοργανώνεται από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων πριν την κατάθεση της αίτησης. Η αίτηση γίνεται αποδεκτή ή απορρίπτεται από τον/την αρμόδιο Συντονιστή/τρια Erasmus+ του Τμήματος.

Προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

1. Ενεργή φοιτητική ιδιότητα στο Τμήμα.
2. Ολοκλήρωση δύο ετών φοίτησης πριν τη μετακίνηση (προπτυχιακοί φοιτητές), ή δύο εξαμήνων φοίτησης πριν τη μετακίνηση (μεταπτυχιακοί φοιτητές), ή αιτιολογημένη εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, ότι η συμμετοχή τους θα αποτελέσει μέρος της ερευνητικής του εργασίας και θα προσμετρηθεί στον συνολικό χρόνο των σπουδών του (υποψήφιοι διδάκτορες).
3. Αποδεδειγμένα επαρκής γνώση της γλώσσας του Ιδρύματος υποδοχής ή της γλώσσας διδασκαλίας σε αυτό, στο επίπεδο εκείνο που ορίζεται από τη συμφωνία με το ίδρυμα υποδοχής.
4. Η μετακίνηση πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού τριμήνου, με μέγιστη διάρκεια δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Κριτήρια επιλογής εξερχομένων φοιτητών με το πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

1. Μέσος όρος (Μ.Ο.) βαθμολογίας όλων των μαθημάτων που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής/η φοιτήτρια κατά τη στιγμή της αίτησης.
2. Πλήθος πιστωτικών μονάδων (ECTS) που έχουν κατοχυρωθεί κατά τη στιγμή της αίτησης.
3. Άλλα κριτήρια που δεν αναγράφονται και συνεκτιμώνται κατά περίπτωση από τον/την Συντονιστή/-ρια Erasmus+ του Τμήματος (όπως ικανοποιητικός αριθμός περασμένων μαθημάτων, πιθανή παρακώλυση της ομαλής ολοκλήρωσης των σπουδών του/της φοιτητή/τριας εξαιτίας της μετακίνησης, ακύρωση συμμετοχής του στο πρόγραμμα Erasmus+ σε προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος χωρίς σοβαρή αιτιολογία, κλπ.).

Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών με το πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

Η μοριοδότηση για την κατάταξη των φοιτητών/τριών υπολογίζεται με βάση τα ανωτέρω κριτήρια ως εξής:

(Γενικός Μ.Ο.) + (Αριθμός ECTS μονάδων που έχουν κατοχυρωθεί X 0,01)

Στη μοριοδότηση έχουν προτεραιότητα με τη σειρά που αναγράφονται:

- Διδακτορικοί/ες φοιτητές/τριες του Τμήματος
- Μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του Τμήματος
- Προπτυχιακοί φοιτητές/τριες που συμμετέχουν για πρώτη φορά σε προγράμματα Erasmus+ .

Διαδικασία μετά την επιλογή στο πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

1. Οι εξερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες οφείλουν να καταθέσουν συμφωνία αντιστοίχισης μαθημάτων, η οποία ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την αρμόδιο/α Συντονιστή/τρια του Τμήματος για το πρόγραμμα Erasmus+.

3. Οι φοιτητές/τριες ακολουθούν τις οδηγίες του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων για την λήψη επιχορήγησης πριν την έναρξη μετακίνησης στο εξωτερικό

(<https://www.uoc.gr/intrel/students/spoydesstudent/erasmus/xrimatodothsh>).

4. Μετά το πέρας του προγράμματος στο εξωτερικό και κατά την επιστροφή τους στο Τμήμα οι φοιτητές/τριες προσκομίζουν τα έγγραφα που τους δίδονται από το Ίδρυμα/φορέα υποδοχής με αναφορά στα ECTS που τους έχουν πιστωθεί. Ο αρμόδιος/α Συντονιστής/τρια του Τμήματος για το Erasmus+ ελέγχει αν ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει εκπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό το πρόγραμμα.

5. Σε περίπτωση μη ικανοποιητικής ολοκλήρωσης του προγράμματος θα ζητηθεί από το φοιτητή η επιστροφή της επιχορήγησης. Για το τι συνιστά ικανοποιητική ολοκλήρωση του προγράμματος αποφασίζεται η Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος μετά από ερώτημα του/της Συντονιστή/τριας του προγράμματος (συνήθως απόδειξη παρακολούθησης και επιτυχής ολοκλήρωση ενός ελάχιστου αριθμού μαθημάτων).

5. Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο Ίδρυμα υποδοχής οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις του Ιδρύματος προέλευσης.

Οδηγίες για την αντιστοίχιση των πιστωτικών μονάδων (ECTS)

Ένας από τους κεντρικούς πυλώνες του προγράμματος Erasmus+ είναι η μεταφορά και συσσώρευση πιστωτικών μονάδων (ECTS) από το Ίδρυμα υποδοχής στο Ίδρυμα προέλευσης. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Οι φοιτητές/τριες έχουν την ευθύνη και την υποχρέωση να προτείνουν μαθήματα αντιστοίχισης. Οι πιστωτικές μονάδες που θα δηλωθούν δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 35 ECTS ανά εξάμηνο ή 70 ECTS ανά έτος.

3. Οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα αντιστοίχισης όλων των προσφερόμενων μαθημάτων όπως και μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής στο βαθμό που δεν τα έχουν ολοκληρώσει στο Πανεπιστήμιο .

4. Στόχος του Προγράμματος Erasmus+ για σπουδές δεν είναι η αντιστοίχιση ένα-προς-ένα μαθημάτων αλλά η αναγνώριση και μεταφορά του γενικού φόρτου εργασίας του φοιτητή. Ιδανικά, θα πρέπει να αντιστοιχηθούν περίπου 5-7 μαθήματα του Ιδρύματος προέλευσης με ανάλογο αριθμό μαθημάτων του Τμήματος υποδοχής τα οποία να έχουν παρόμοιο περιεχόμενο.

5. Σε κάποιες περιπτώσεις αυτό δεν είναι δυνατόν, καθώς κάθε Πανεπιστήμιο ορίζει διαφορετικό αριθμό πιστωτικών μονάδων ανά μάθημα, τα οποία προσφέρει στους φοιτητές/τριες Erasmus+. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι δυνατόν να αντιστοιχηθούν περισσότερα μαθήματα του εξωτερικού με ένα μάθημα του Ιδρύματος προέλευσης (ή και το αντίστροφο) υπό την προϋπόθεση ότι τα υπό αντιστοίχιση μαθήματα καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό την ύλη των μαθημάτων του Τμήματος.

6. Οι εξερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες οφείλουν να αποδείξουν τη συνάφεια των μαθημάτων που προτείνουν με αναφορά στους αντίστοιχους Οδηγούς Σπουδών των Ιδρυμάτων του εξωτερικού. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει Οδηγός Σπουδών στο πανεπιστήμιο υποδοχής, οι φοιτητές/τριες οφείλουν να επικοινωνήσουν με διδάσκοντες/ουσες εκεί και να εξασφαλίσουν θεωρημένα αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων.

7. Σε κάθε περίπτωση, η τελική αντιστοίχιση εγκρίνεται από τον/την Συντονιστή/στρια του προγράμματος Erasmus+ στο Τμήμα.

Εισερχόμενοι φοιτητές στο Τμήμα με το πρόγραμμα Erasmus+

1. Το Τμήμα δέχεται φοιτητές/τριες από ευρωπαϊκά Παν/μια για σπουδές στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών που έχουν συναφθεί με αυτά τα Ιδρύματα αυτά ή στο πλαίσιο του CIVIS.

2. Ο μέγιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS) που μπορεί να κατοχυρώσουν οι εισερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο είναι 35.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι πιθανό να γίνουν δεκτές αιτήσεις εισερχομένων φοιτητών/τριών και με λιγότερες πιστωτικές μονάδες μετά από αιτιολογημένη επιστολή των υποψηφίων.

5. Οι εισερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον καταστατικό χάρτη του προγράμματος Erasmus+ και από τη Τριμερή Συμφωνία Μάθησης μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

6. Το Τμήμα αναρτά κατάλογο μαθημάτων που προσφέρονται στους εισερχόμενους/νες φοιτητές/τριες στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους (για το επόμενο έτος), εκ των οποίων ορισμένα προσφέρονται στην αγγλική γλώσσα. Οι εισερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να εγγράφονται σε αυτά τα μαθήματα που προσφέρονται στην αγγλική γλώσσα.

7. Για την παρακολούθηση μαθημάτων που δεν διδάσκονται στα Αγγλικά, οι εισερχόμενοι/ες φοιτητές/τριες πρέπει να επικοινωνούν με τον/την διδάσκοντα/ουσα που είναι υπεύθυνος/η σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης και αξιολόγησης των φοιτητών/τριών στο μάθημα.

Κανονισμός Εκπόνησης Εργασιών

Κανονισμός Εκπόνησης Εργασιών - Λογοκλοπή

Στις υποχρεώσεις των φοιτητών του ΠαιΤΔΕ δεν προβλέπεται συγγραφή πτυχιακής εργασίας για την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Ωστόσο, εκπονούνται εργασίες στο πλαίσιο αρκετών μαθημάτων και σεμιναριακών μαθημάτων του Τμήματος. Επιπλέον, συγγράφονται διπλωματικές εργασίες στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, καθώς και Διδακτορικές και Μεταδιδακτορικές Διατριβές, οι οποίες εκπονούνται υπό την εποπτεία τριμελών επιτροπών, εξετάζονται από επταμελής επιτροπές μελών ΔΕΠ και κατατίθενται στο Ιδρυματικό αποθετήριο «Πέργαμος». Οι φοιτητές του Τμήματος – προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί – έχουν πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, η οποία έχει την έδρα της εντός της Πανεπιστημιούπολης, είναι από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες της χώρας, πλήρως εξοπλισμένη και διαθέτει τις πιο σύγχρονες νέες τεχνολογίες προκειμένου για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των φοιτητών.

Ως προς το συγγραφικό σκέλος των εργασιών, η μορφοποίηση και η μεθοδολογία γραφής προσδιορίζονται από τον κανονισμό του κάθε προγράμματος μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών. Για τη συγγραφή, ωστόσο, εργασιών σε προπτυχιακό επίπεδο, η συνεννόηση γίνεται με τον καθηγητή/τρια του κάθε μαθήματος.

Λογοκλοπή: Σε κανένα επίπεδο σπουδών – προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές – δεν γίνονται αποδεκτές εργασίες που περιλαμβάνουν λογοκλοπή, καθώς εκτός από αντιδεδοντολογική πρακτική, η λογοκλοπή συνιστά και ποινικό αδίκημα.

Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Θεσμικό Πλαίσιο και Σκοπός

Στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης συγκροτήθηκε (με απόφαση Συνέλευσης Τμήματος, 03/06/2020) και λειτουργεί Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) με σκοπό τη διασφάλιση των αρχών ερευνητικής δεοντολογίας κατά τη διεξαγωγή ερευνών από τα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ, από τις φοιτήτριες/τους φοιτητές όλων των βαθμίδων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών), από τους μεταδιδακτορικούς ερευνητές και τους επιστημονικούς συνεργάτες του Τμήματος.

Η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ως σκοπό να συμβάλει στην προώθηση της εκπαιδευτικής έρευνας και της ακαδημαϊκής ελευθερίας σε νόμιμο και ηθικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα:

(α) λειτουργεί συμβουλευτικά και προβαίνει σε συστάσεις, όταν απαιτείται, σχετικά με την τήρηση των αρχών της ερευνητικής δεοντολογίας σχετικά με τα υποβληθέντα ερευνητικά πρωτόκολλα,

(β) ενημερώνει και απαντά σε ερωτήματα των ενδιαφερόμενων ερευνητών και των φοιτητών προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου σχετικά με το περιεχόμενο και τους τρόπους διασφάλισης του κώδικα ερευνητικής δεοντολογίας,

(γ) επιμελείται την επικαιροποίηση του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας της Επιτροπής,

(δ) επικοινωνεί με άλλους φορείς, όπως είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο Συνήγορος του Παιδιού, η Εθνική Στατιστική Αρχή, το Υπουργείο Παιδείας, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του ΕΚΠΑ κ.ά.) με σκοπό την προώθηση της επιστημονικής έρευνας και της ακαδημαϊκής ελευθερίας,

(ε) παρακολουθεί τις επιστημονικές εξελίξεις και ενημερώνει τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος για τυχόν νέα ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας που μπορεί να αναδύονται από νέου τύπου δεδομένα, καινοτόμες ερευνητικές μεθοδολογίες, διαφορετικές επιστημολογίες,

(στ) εισηγείται σε περιπτώσεις μη τήρησης των αρχών της ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας, εφόσον της ζητηθεί εγγράφως. Οι εκθέσεις της ΕΗΔΕ έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς τα ενδιαφερόμενα μέρη και εισηγητικό χαρακτήρα προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία είναι αρμόδια για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων γνωμοδοτικού χαρακτήρα, όταν απαιτείται. Αν υπάρχουν εκ μέρους της ΕΗΔΕ παρατηρήσεις και συστάσεις ως προς την εφαρμογή των αρχών της ερευνητικής δεοντολογίας, ο/η ενδιαφερόμενος/η μπορεί να προβεί σε αναθεώρηση εκείνων των στοιχείων του ερευνητικού πρωτοκόλλου που επισημαίνονται και να επανέλθει εγγράφως προς την ΕΗΔΕ. Η Συνέλευση, για όποιες περιπτώσεις ερευνητικών πρωτοκόλλων κρίνει αναγκαίο, παραπέμπει για την τελική γνωμοδότηση περί της τήρησης ή μη των αρχών ερευνητικής δεοντολογίας στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

(ζ) Η Επιτροπή λειτουργεί αποκλειστικά στο πλαίσιο του Άρθρου 70 Παράγραφος ζζ του Νόμου 4485/2017 και εισηγείται προς τη Γενική Συνέλευση σε περίπτωση που ζητηθεί από μέλη του Τμήματος η έγκριση διεξαγωγής έρευνας σε σχολεία.

Διαδικασία έγκρισης έρευνας σε σχολεία

Σύμφωνα με τον νόμο (άρθρο 70) Για έρευνα που διεξάγεται από μέλος του προσωπικού ή φοιτητή Α.Ε.Ι. δεν απαιτείται η εισήγηση ή γνώμη του Ι.Ε.Π. εφόσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας του οικείου Α.Ε.Ι. ή του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος, εφόσον πρόκειται για Παιδαγωγικό Τμήμα κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71)».

1. Συμπλήρωση των απαιτούμενων εγγράφων από τον ερευνητή (<http://iep.edu.gr/el/?view=article&id=2238:egkrisi-erevnon&catid=223>)

2. Υποβολή στη γραμματεία

3. Σύνταξη του εγγράφου έγκρισης από την επιτροπή ΕΗΔΕ και αποστολή στη ΓΣ

4. Έγκριση από τη ΓΣ

Σύνθεση

Η ΕΗΔΕ αποτελείται από τέσσερα τακτικά μέλη ΔΕΠ του ΠαιΤΔΕ. Η διάρκεια θητείας των μελών της Επιτροπής είναι διετής. Σε περίπτωση παραίτησης ενός μέλους της Επιτροπής πριν από τη λήξη της θητείας του, η ΓΣ του ΠαιΤΔΕ ορίζει την αντικατάστασή του με διάρκεια μέχρι τη λήξη της καθορισμένης θητείας.

Έγγραφο Έγκρισης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας

Ακαδημαϊκό έτος: 20..-20..

Πράξηη

ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΤΟΥ.....

Σήμερα την και ώρα πμ συνήλθε η Επιτροπή Δεοντολογίας του ΠΤΠΕ με παρόντα όλα τα μέλη της.

Η Επιτροπή εξέτασε το Δελτίο Έρευνας που υπέβαλε προς έγκριση η Τακτική Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Εκπαίδευσης και για λογαριασμό της μεταπτυχιακής/προπτυχιακής/κοκ φοιτήτριας του Τμήματος με τίτλο «.....».

Σκοπός της έρευνας είναι να αναδειχθούν

Η μέθοδος της έρευνας θα είναι ποιοτική/ποσοτική (πρωτόκολλο ερωτήσεων και συμμετοχική παρατήρηση). Κατά την έρευνα θα χρησιμοποιηθεί πειραματική ομάδα και ομάδα ελέγχου, μέσω των οποίων θα καταβληθεί προσπάθεια να απαντηθούν τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

1)

2)

Το δείγμα θα περιλαμβάνει μαθητές: τμήματα.....,

Η έρευνα θα γίνει εντός του (μήνας/έτος).

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε προσεκτικά το υποβληθέν Δελτίο Έρευνας εγκρίνει το ερευνητικό σχεδιασμό και συνιστά στους ερευνητές την τήρηση όλων των παραμέτρων ηθικής και δεοντολογίας κατά τη διεξαγωγή της έρευνας.

Τα μέλη της Επιτροπής

..... (Πρόεδρος), Καθηγήτρια

....., Τακτικός Καθηγητής